

Bemmelse Waard

Nieuwsbrief

Januari 2023

Even bijpraten...

Graag praten wij u bij over de vorderingen van het werk in de Bemmelse Waard. In deze nieuwsbrief leest u onder andere over een aantal wijzigingen in de inrichting van het gebied en u leest over de resultaten die er al zijn bereikt als het gaat om de toename van de biodiversiteit in de Bemmelse Waard én in de rest van de Gelderse Poort.

Optimalisaties in het ontwerp

De zandwinning vordert gestaag. Daarbij hebben we in de afgelopen periode gekeken naar optimalisaties in het plan. Deze hebben wij verder uitgewerkt en de vergunningsprocedure daarvoor gestart. De optimalisaties zijn een wijziging in de inrichting van de plas en het verleggen van de rijroute voor het gemotoriseerde verkeer over de defensiedijk.

Verplaatsing (stern)eilandjes

We hebben gemerkt dat het eilandje dat we in de oostelijke plas hebben aangelegd veel last heeft van golfwerking, waardoor de oevers worden weggeslagen. Dit komt door de wind en de ligging in de stroming bij hoogwater. In overleg met de betrokken partijen is het plan bedacht om dit eiland weg te halen en aan de andere kant van de plas een paar nieuwe eilandjes aan te leggen. Deze nieuwe eilandjes komen meer in de luwte te liggen en zijn daardoor minder gevoelig voor

wind en golfslag. Ook komen er twee extra eilandjes aan de noordoostkant van de plas die ook in de luwte liggen. Door de verlegging en het grotere aantal eilandjes ontstaat meer oppervlakte aan eiland en ook meer oeverlengte. Dat is gunstig voor de ecologische waarden in het gebied. Het inrichtingsplan met de voorgestelde wijzigingen ziet u hieronder.

Verlegging rijroute vrachtwagens

Op verzoek van de bewoners aan het begin van de Polder zijn we al geruime tijd bezig om een stuk van de toegangsweg naar het fabrieksterrein te verleggen zodat het vrachtverkeer niet meer dicht langs de woningen hoeft te rijden. Het idee is om het vrachtverkeer vlak na de dijk, nog voor de schoorsteen, rechtsaf te laten slaan. Op het kaartje hiernaast ziet u de huidige en de nieuw voorgestelde rijroute. Wij verwachten dat de uitvoering in de loop van 2023 plaats kan vinden. Zodra er een definitieve planning is, informeren wij daar uiteraard over.

Over de zandwinning

De zandwinning vordert gestaag. De zuidwestkant van het gebied is nu bijna klaar. Zoals hiervoor al beschreven, creëren we aan de westzijde nog een nieuw eiland. Wellicht dat we dit jaar al aan de noordkant beginnen met het wegzuigen van het zand dat daar nu opgeslagen ligt. Vervolgens gaan we werken aan de eindinrichting van de oostkant van de plas.

- 1 Bestaande weg
- 2 Concept weg
- 3 Passeerstrook
- 4 Wildwissels

- 1 Omvorming agrarische percelen naar natuur
- 2 Verwijderen huidig schiereiland
- 3 Creëren 'Stern-eiland'
- 4 Creëren aaneengesloten bos
- 5 Behouden / aanwijzen oobos
- 6 Creëren grillig / natuurlijk oeververloop

Hotspot voor natuur en bewoners

Door Daan Meeuwissen, boswachter Staatsbosbeheer

In 2022 wilden de Flora- en Faunawerkgroep Gelderse Poort en Staatsbosbeheer samen met zoveel mogelijk natuurliefhebbers in de Gelderse Poort meer dan 5.000 soorten ontdekken. Het ultieme bewijs dat de Gelderse Poort een hotspot is voor biodiversiteit. En dat is gelukt! Ondanks dat de diversiteit aan biotopen in dit gebied relatief klein is, zijn er in 2022 ruim 6.000 soorten waargenomen. Daar zijn we trots op!

Rivier natuur: motor van ontwikkeling

Dankzij natuurontwikkeling in uiterwaarden zoals de Bemmelse Waard is de soortenrijkdom toegenomen. Deze dynamische rivier natuur gedijt goed bij de wisselende waterstanden. Zo worden zaden van bijzondere stroomdal flora (planten die thuishoren bij het stroomdal van de Rijn) zoals loogkruid en cipreswolfsmelk verspreid in de uiterwaarden van de Gelderse Poort. Bomen vormen samen met andere vegetatie zeldzame oobossen; bossen die langdurig tegen natte voeten kunnen. Bevers hebben hier een thuis gevonden. Samen met de grote grazers 'beheren' zij de uiterwaarden. De bomen die de bever omknaagt worden weer opgenomen door de natuur. Kleine zoogdieren en insecten maken hier gretig gebruik van. De rivier natuur kent zo een hechte samenhang.

Ontdekken

De rivierdynamiek maakt dat ook natuurliefhebbers na elk hoogwater de Bemmelse Waard opnieuw ontdekken. De avontuurlijke natuurgenieter trekt dwars door de ruige struinnatuur op zoek naar de meest uiteenlopende soorten flora en fauna. Grauwviolet schorszwam, fraai duizendguldenkruid en loodkleurig netplaatje zijn enkele interessante soorten die zijn waargenomen in de Bemmelse rivier natuur. Leuke namen voor Scrabble!

Soortnamen spreken sowieso vaak tot de verwondering en verbeelding. Wist jij bijvoorbeeld dat in de Bemmelse Waard zeldzame soorten als klein varentjesmos en de bergveldwesp voorkomen? Meest bijzonder is misschien wel een waarneming van een paddenstoel die waarschijnlijk helemaal nieuw is voor Nederland: *Morrisographium*. Deze waarneming was zo bijzonder dat er zelfs een Canadees aan te pas moest komen om de paddenstoel te herkennen na het delen van een foto. Zo blijft er altijd iets te ontdekken in de Bemmelse Waard.

Meer weten over het soortenjaar?

Kijk op www.soortenjaargeldersepoort.nl.

Grote grazers in de Bemmelse Waard

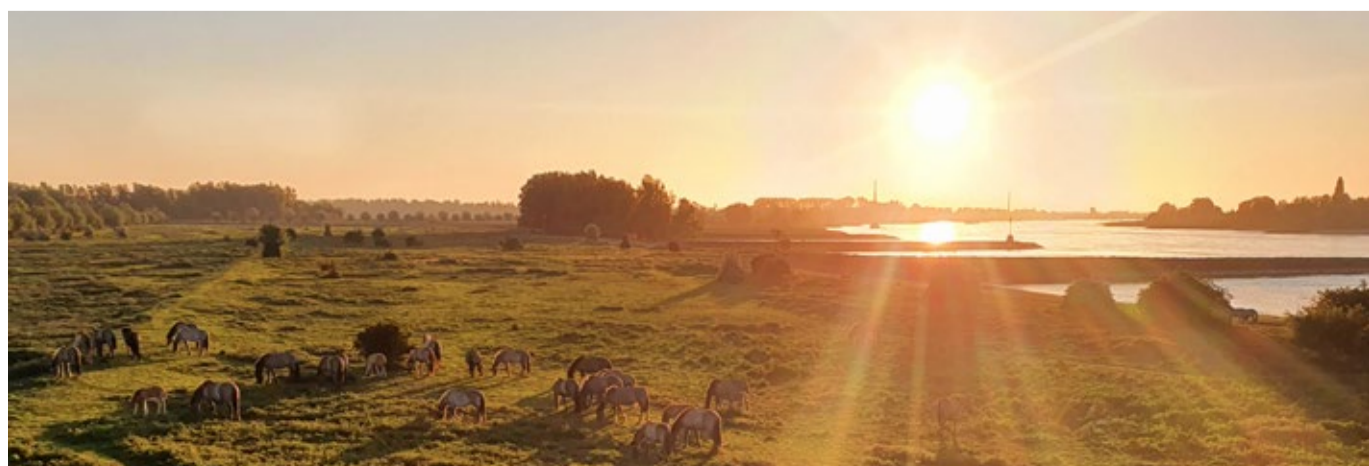
Door Jac Lamerichs, Stichting Lingewaard Natuurlijk

In de Bemmelse Waard leven sinds enige tijd grote grazers: runderen en Konik paarden. Deze dieren worden in de Bemmelse Waard gehouden vanwege hun vermogen de plantengroei op natuurlijke wijze te onderhouden. In de zomer eten zij de sappige delen als gras en kruidensoorten en in de winter eten zij de hardere struiken en plantendelen. Dit resulteert in een gevarieerd landschap.

Deze grote grazers moeten hiertoe jaarrond in het terrein blijven. Nu zoeken deze grazers zeker in de winterperiode de warmere terreindelen in de Bemmelse Waard op. Het aantrekkelijkste terreindeel wat warmte betreft is de Defensiedijk. Deze is voorzien van een asfaltaag en trekt warmte aan en houdt deze vast. Het is voor fietsers en

wandelaars op de Defensiedijk soms lastig om de dieren op voldoende afstand te passeren, ook omdat de dieren niet geneigd zijn om ruimte te maken voor de passerende fietser.

Daarom is het idee om op de Defensiedijk mensen en grote grazers te scheiden. Daarvoor willen we, in overleg met Staatsbosbeheer, rasters gaan plaatsen. De rasters worden geplaatst tussen de rij wilgen en de laag asfalt, waardoor de dieren en fietsers/wandelaars blijvend gescheiden zijn. Om dat te kunnen doen, moeten er nog wel eerst vergunningen voor worden aangevraagd. Daar is inmiddels mee begonnen. Sowieso worden de gebruikers van de Defensiedijk verzocht om de dieren niet te voeren, ook niet door het raster heen. Houd altijd afstand tot de dieren!

Weidevogelbeheer in de Bemmelse Waard

Door Louis Dolmans, Stichting Doornik Natuurakkers

Het weidevogelbeheer in de Ambstwaard liet in 2021 wisselende resultaten zien. We zijn blij dat de veldleeuwerik weer terug is. In 2021 zijn weer drie broedsels opgetekend. Het meest opvallend is de toename van de gele kwikstaart, die opklom van één broedsel in 2017 naar tien in 2022. Terwijl ik naar de leeuweriken zat te luisteren zag ik een gele kwikstaartvader wormpjes brengen naar een nestje tegen de rand van een graanakker. En nóg een heuglijk feit: de patrijs horen en zien we nog steeds, ook met jonkies!

De Kievit kent wat tegenslag door afname van broedareaal, en dalende overlevingskansen voor kuikens vanwege predatie. Dit hebben we proberen te beperken met tijdelijke schrikdraadrastertjes tegen vossen. Maar toen we erachter kwamen dat daar na verloop van tijd te weinig spanning op kwam te staan, was er al een vos binnengedrongen. We telden uiteindelijk maar elf broedsels, tegen dertig in 2017. Toch geven we de moed niet op. De nieuwe westoever die in 2021 ontstond door de ontgronding, is afgevlakt. Aangrenzend creëerden we hopelijk een walhalla voor weidevogelkuikens. Ook bedachten we een veilige looproute van de westkant naar de noordoever van de Ambstwaard, waarlangs intussen een glanshaverhooiland ligt dat onze floradeskundige lyrisch stemt.

Een talrijke gast was opnieuw de zwarte stern, waarvoor we zestien vlotjes uitlegden. En wat gebeurde: alle sterns uit Bommel en de Ooijpolder leken binnen een paar dagen naar ons te komen, vermoedelijk vanwege de aanwezigheid van insecten.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de betrokken partijen:

K3Delta

024 348 88 00 • www.k3.nl/bemmelsewaard

Hans Hooijer • h.hooijer@k3.nl
Titus Haverkamp • t.haverkamp@k3.nl

Stichting Lingewaard Natuurlijk

Jac Lamerichs
voorzitter@lingewaardnatuurlijk.nl
www.lingewaardnatuurlijk.nl

Stichting Natura Saned

Rob Koekkoek
06 53 39 80 72
saned@xs4all.nl

Staatsbosbeheer

Daan Meeuwissen
06 50 00 91 83
d.meeuwissen@staatsbosbeheer.nl

Stichting Doornik Natuurakkers

Louis Dolmans
l.dolmans@wxs.nl
06 50 66 79 00

K3DELTA